

2023/0397(COD)

19.2.2024

STANOVISKO

Výboru pre regionálny rozvoj

pre Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre rozpočet

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán.
(COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Stelios Kypouropoulos

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Stanovisko spravodajcu Steliosa KYMPOUROPOULOSA bolo vypracované v mimoriadne obmedzenom čase. V dôsledku toho nebol pripravený žiadny návrh stanoviska a pozmeňujúce návrhy boli predložené priamo k pôvodnému textu. Spravodajca a tieňoví spravodajcovia pre toto stanovisko sa však dohodli na súbore pozmeňujúcich návrhov, ktoré zdôrazňujú význam zapojenia miestnych a regionálnych orgánov do vykonávania Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán.

V stanovisku sa opätovne zdôrazňuje potreba podporovať viacúrovňové riadenie a miestne orientovaný prístup v záujme dosiahnutia postupnej integrácie a územnej súdržnosti prijímateľských štátov. Zároveň upriamuje pozornosť na zásadu „nenarušiť súdržnosť“, ktorá je základným prvkom nástroja.

Spravodajca vyjadruje presvedčenie, že hlavným cieľom tohto stanoviska je, aby sa v rámci Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán posilnila filozofia politiky súdržnosti. Navrhuje rozšíriť zoznam potenciálnych prijímateľov na základe rámca inováčnej štvoritej špirály, ako sú univerzity, priemysel, miestne orgány a občianska spoločnosť, aby sa dosiahol zásadnejší vplyv na ich komunity.

Ďalšími dôležitými prvkami, na ktoré by chcel spravodajca v tomto stanovisku poukázať, sú prístup zdola nahor, pokiaľ ide o národné strategické plány, cezhraničná spolupráca pri budúcich investíciách a štrukturálne reformy. Okrem toho sa domnieva, že jednou z priorit budúceho nástroja by mala byť výmena osvedčených postupov a budovanie kapacít na miestnej a regionálnej úrovni.

Spravodajca zároveň zdôrazňuje význam podpory cieľov hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti znižovaním nerovnováhy medzi regiónmi a krajinami, ako aj uľahčením prepojenia medzi štátmi, ktoré sú prijímateľmi prostriedkov z nástroja. Výbor REGI taktiež doplnil kľúčové priority, ako je podpora rodovej rovnosti a ochrana zraniteľných sociálnych skupín.

Na záver sa spravodajca výboru požiadaného o stanovisko domnieva, že tento návrh predstavuje veľkú príležitosť na posilnenie vplyvu na občanov Balkánu a zároveň na budovanie európskej identity pred budúcim rozšírením.

POZMEŇUJÚCI NÁVRH

Výbor pre regionálny rozvoj vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(1) V spoločnom záujme Únie a jej partnerov zo západného Balkánu¹ je napredovať v úsilí o reformu politických, právnych a **hospodárskych** systémov týchto krajín so zreteľom na ich budúce členstvo v Únii. Perspektíva členstva v Únii má silný transformačný účinok, ktorý prináša **pozitívne demokratické, politické, ekonomické a spoločenské zmeny**.

¹ Albánsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Kosovo*, Severné Macedónsko a Srbsko.* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244(1999) a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 1 a (nové)

Text predložený Komisiou

(1) V spoločnom záujme Únie a jej partnerov zo západného Balkánu¹ je napredovať v úsilí o reformu politických, právnych, **vzdelávacích** a **sociálno-ekonomických** systémov týchto krajín so zreteľom na ich budúce členstvo v Únii. Perspektíva členstva v Únii má silný transformačný účinok, ktorý prináša **pozitívny demokratický, politický, ekonomický, sociálny, územný a spoločenský vývoj a pokrok**.

¹ Albánsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Kosovo*, Severné Macedónsko a Srbsko.* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244(1999) a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

Pozmeňujúci návrh

(1 a) Európska únia musí podporiť proces rozširovania a posilniť svoju prítomnosť v regióne. Členstvo krajín západného Balkánu je v politickom, bezpečnostnom a hospodárskom záujme Únie a jej partnerov. Súčasná geopolitická situácia opätovne potvrdzuje význam stability a demokratického vývoja v krajinách a regiónoch na vonkajších hraniciach EÚ vrátane západného Balkánu.

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(2) Je potrebné poskytnúť niektoré výhody členstva v Únii ešte pred prístupom. Hospodárska konvergencia je stredobodom týchto výhod. Konvergencia západného Balkánu z hľadiska HDP na obyvateľa vyjadrená v štandarde kúpnej sily zostáva v súčasnosti nízka na úrovni 30 % až 50 % priemeru Únie, pričom sa nezvyšuje dostatočne rýchlo.

(2) Je potrebné poskytnúť niektoré výhody členstva v Únii ešte pred prístupom. Hospodárska, **sociálna a územná** konvergencia je stredobodom týchto výhod. **Cieľom by malo byť umožniť partnerom, aby zintenzívnili reformy a posilnili investície, vďaka čomu sa výrazne urýchlil proces rozširovania a rast ich ekonomík.** Konvergencia západného Balkánu z hľadiska HDP na obyvateľa vyjadrená v štandarde kúpnej sily zostáva v súčasnosti nízka na úrovni 30 % až 50 % priemeru Únie, pričom sa nezvyšuje dostatočne rýchlo.

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh nariadenia Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou

(4) Vykonávanie tohto plánu rastu si vyžaduje zvýšené financovanie v rámci osobitného nového nástroja financovania, teda nástroja na podporu reforiem a rastu, s cieľom pomôcť regiónu pri realizovaní reforiem podporujúcich rast, regionálnej integrácie a spoločného regionálneho trhu.

Pozmeňujúci návrh

(4) Vykonávanie tohto plánu rastu si vyžaduje zvýšené financovanie v rámci osobitného nového nástroja financovania, teda nástroja na podporu reforiem a rastu, s cieľom pomôcť regiónu pri realizovaní reforiem podporujúcich **udržateľný** rast, regionálnej integrácie a spoločného regionálneho trhu.

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh nariadenia Odôvodnenie 5

Text predložený Komisiou

(5) Na dosiahnutie týchto cieľov by sa v súvislosti s oblasťami investícií mal klásť osobitný dôraz na odvetvia, ktoré by mohli fungovať ako kľúčové multiplikátory sociálneho a hospodárskeho rozvoja: prepojenosť vrátane dopravy, **energetiky**, zelenej a digitálnej transformácie, vzdelávania a rozvoja zručností.

Pozmeňujúci návrh

(5) Na dosiahnutie týchto cieľov by sa v súvislosti s oblasťami investícií mal klásť osobitný dôraz na odvetvia, ktoré by mohli fungovať ako kľúčové multiplikátory sociálneho a hospodárskeho rozvoja: **udržateľná** prepojenosť vrátane **spravodlivej a inkluzívnej** dopravy, **energie z obnoviteľných zdrojov**, zelenej a digitálnej transformácie, vzdelávania,

výskumu a rozvoja zručností, zdravia, obchodu a rozvoja obchodných partnerstiev, ako aj kvality riadenia a budovania administratívnych kapacít na všetkých úrovniach, udržateľného cestovného ruchu, ako aj kultúrnych a kreatívnych odvetví a priemyslu;

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 5 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5 a) Plný potenciál hospodárskeho rastu a tvorby pracovných miest nemožno dosiahnuť bez využitia potenciálu miestneho hospodárskeho rozvoja a bez uplatňovania miestne orientovaného prístupu pri navrhovaní a vykonávaní nástroja, a to prostredníctvom štruktúrovaného zapojenia obcí a regiónov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a dobrovoľníckych združení;

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 5 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5 a) Krajiny západného Balkánu sa musia podporovať pri prechode na čistú energiu, keďže približne 70 % elektrickej energie v regióne^{1a} sa vyrába z uhlia, ako aj pri budovaní moderného, dynamického a dekarbonizovaného hospodárstva s lepšími pracovnými príležitosťami.

1a

<https://webalkans.eu/en/themes/connectivity/energy/>

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 5 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5 b) Prioritou v krajinách západného Balkánu by mala byť aj nad'alej digitalizácia ako kľúčový prvok zameraný na zlepšenie celkového spoločenského blahobytu, zvýšenie digitálnej gramotnosti a rýchle rozšírenie širokopásmového pripojenia.

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 6

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(6) Dopravná infraštruktúra je nevyhnutná na zlepšenie prepojenosti medzi partnermi zo západného Balkánu a EÚ. Mala by prispieť k integrácii regiónu do Únie. Komisia do svojho návrhu na revíziu rámca pre transeurópsku dopravnú sieť (TEN-T) zahrnula nový koridor prechádzajúci regiónom západného Balkánu (koridor západného a východného Stredozemia). Sieť TEN-T by mala **byť referenčným bodom** pre financovanie dopravnej infraštruktúry v regióne.

(6) **Efektívna, bezpečná a ekologická** dopravná infraštruktúra je nevyhnutná na zlepšenie prepojenosti medzi partnermi zo západného Balkánu a EÚ. Mala by prispieť k integrácii regiónu do Únie. Komisia do svojho návrhu na revíziu rámca pre transeurópsku dopravnú sieť (TEN-T) zahrnula nový koridor prechádzajúci regiónom západného Balkánu (koridor západného a východného Stredozemia). Sieť TEN-T by mala **patriť medzi referenčné body** pre financovanie **udržateľnej** dopravnej infraštruktúry v regióne.

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 6 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(6 a) Zlepšenie prepojenosti v rámci krajín západného Balkánu, ako aj medzi západným Balkánom a Európskou úniou

je kľúčovým faktorom rastu a zamestnanosti a prinesie jasné výhody hospodárstvám a občanom regiónu, keďže rozvoj infraštruktúry v regióne je približne o 50 % nižší ako priemer EÚ^{2a}.

2a

<https://www.eib.org/en/stories/infrastructure-re-development-western-balkans>

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 7 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(7 b) Dôraz sa kladie na význam podpory sociálno-ekonomického rozvoja v balkánskych krajinách, a to aj prostredníctvom podpory zamestnanosti a prístupu k základným službám, ako je vzdelávanie a zdravotná starostlivosť.

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(9) Podpora v rámci nástroja by sa mala poskytovať na splnenie všeobecných a špecifických cieľov na základe stanovených kritérií a s jasnými platobnými podmienkami. Všeobecnými cieľmi mechanizmu by malo byť urýchlenie regionálnej hospodárskej integrácie, postupná integrácia s jednotným trhom Únie, sociálno-hospodárska konvergencia hospodárstiev západného Balkánu a zosúladenie s právnymi predpismi, pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie s ohľadom na členstvo v Únii. Nástroj by mal takisto pomôcť urýchliť reformy súvisiace so

(9) Podpora v rámci nástroja by sa mala poskytovať na splnenie všeobecných a špecifických cieľov na základe stanovených kritérií a s jasnými platobnými podmienkami **zaručenými komplexnými rámcami auditu**. Všeobecnými cieľmi mechanizmu by malo byť urýchlenie regionálnej hospodárskej integrácie, postupná integrácia s jednotným trhom Únie, sociálno-hospodárska konvergencia hospodárstiev západného Balkánu a zosúladenie s právnymi predpismi, pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie s ohľadom na členstvo v Únii **vrátane európskeho**

základnými prvkami procesu rozširovania vrátane právneho štátu, verejného obstarávania a kontroly štátnej pomoci, riadenia verejných financií a boja proti korupcii. Tieto ciele by sa mali sledovať vzájomne sa posilňujúcim spôsobom.

kódexu správania pre partnerstvo a zásady viacúrovňového riadenia. Nástroj by mal takisto pomôcť urýchliť reformy súvisiace so základnými prvkami procesu rozširovania vrátane právneho štátu, verejného obstarávania a kontroly štátnej pomoci, riadenia verejných financií a boja proti korupcii. Tieto ciele by sa mali sledovať vzájomne sa posilňujúcim spôsobom.

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 9 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(9 a) Všetky opatrenia v rámci nástroja by mali byť v plnom súlade so základnými hodnotami Európskej únie, ako sú uvedené v článku 3 ZFEÚ, a mali by prispievať k podpore viacúrovňového riadenia a zásad partnerstva, miestne orientovaného prístupu a dosiahnutiu postupnej integrácie v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti prijímateľov v súlade s duchom politiky súdržnosti podľa článkov 174 a 175 ZFEÚ.

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 9 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(9 a) Veľkú časť acquis EÚ vykonávajú miestne a regionálne samosprávy na nižšej úrovni štátnej správy. Nástroj by mal podporovať štrukturálne reformy s cieľom zvýšiť účinnosť verejnej správy na všetkých úrovniach riadenia;

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 9 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(9 a) *Je nevyhnutné, aby sa všetky tieto investície Európskej únie na západnom Balkáne dostali do pozornosti verejnosti a zvýšilo sa tak povedomie o význame členstva v EÚ a znížil sa vplyv Ruska alebo Číny v regióne.*

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 10

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(10) Nástrojom by sa mali presadzovať zásady účinnosti rozvoja pri rešpektovaní doplnkovosti k podpore poskytovanej v rámci iných programov a nástrojov Únie **a v snahe** zabrániť duplicitu medzi pomocou podľa tohto nariadenia a inou pomocou poskytovanou Úniou, členskými štátmi, tretími krajinami, multilaterálnymi a regionálnymi organizáciami a subjektmi.

(10) Nástrojom by sa mali presadzovať zásady účinnosti rozvoja pri rešpektovaní doplnkovosti k podpore poskytovanej v rámci iných programov a nástrojov Únie, **pričom treba** zabrániť duplicitu medzi pomocou podľa tohto nariadenia a inou pomocou poskytovanou Úniou, členskými štátmi, tretími krajinami, multilaterálnymi a regionálnymi organizáciami a subjektmi.

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 11

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(11) Nástroj by mal zabezpečiť súlad so všeobecnými cieľmi vonkajšej činnosti Únie stanovenými v článku 21 Zmluvy o Európskej únii a ich podporu vrátane dodržiavania základných práv zakotvených v Charte základných práv EÚ. Zabezpečí najmä ochranu a podporu ľudských práv a právneho štátu.

(11) Nástroj by mal zabezpečiť súlad so všeobecnými cieľmi vonkajšej činnosti Únie stanovenými v článku 21 Zmluvy o Európskej únii a ich podporu vrátane dodržiavania základných práv zakotvených v Charte základných práv EÚ. Zabezpečí najmä ochranu a podporu ľudských práv a právneho štátu, **ktoré sú základným politickým predpokladom procesu pristúpenia k EÚ.**

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh nariadenia Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou

(13) Vykonávanie tohto nariadenia by sa malo riadiť zásadami rovnosti a nediskriminácie, ako sa uvádza v stratégiách Únie rovnosti. Mala by sa ním podporovať rodová rovnosť aj posilnenie postavenia žien a dievčat, pričom by sa malo usilovať o ochranu a presadzovanie práv žien a dievčat v súlade s akčnými plánmi EÚ pre rodovú rovnosť a príslušnými závermi Rady a medzinárodnými dohovormi. Vykonávanie nástroja by malo byť v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a **malo by zabezpečiť prístupnosť** investícií a technickej pomoci.

Pozmeňujúci návrh

(13) Vykonávanie tohto nariadenia by sa malo riadiť zásadami rovnosti a nediskriminácie, ako sa uvádza v stratégiách Únie rovnosti. Mala by sa ním podporovať rodová rovnosť aj posilnenie postavenia žien a dievčat, pričom by sa malo usilovať o ochranu a presadzovanie práv žien a dievčat v súlade s akčnými plánmi EÚ pre rodovú rovnosť a príslušnými závermi Rady a medzinárodnými dohovormi. Vykonávanie nástroja by malo byť v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a **so stratégiou v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030. Všetky národné plány by mali v rámci svojich investícií a technickej pomoci zabezpečiť prístupnosť a nezávislý život pre všetky zraniteľné skupiny.**

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh nariadenia Odôvodnenie 13 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(13 a) Činnosti v rámci nástroja by mali viesť k vytvoreniu priaznivého prostredia pre podnikateľky pôsobiace vo vidieckych oblastiach vrátane právnych a politických aspektov, aby sa zabezpečil ich lepší prístup k informáciám, vedomostiam a zručnostiam a uľahčil sa ich prístup k finančným zdrojom, čo posilní tvorbu pracovných miest vo vidieckych oblastiach a prispeje ku generačnej obnove;

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 13 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(13 a) Toto nariadenie by malo podporovať európsky kódex správania pre partnerstvo a zásadu viacúrovňového riadenia s cieľom pripraviť prijímateľov na budúce vykonávanie európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 13 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(13 b) Činnosti v rámci nástroja by mali prispievať k znižovaniu príjmových nerovností v regiónoch s cieľom podporiť sociálnu inklúziu a zabezpečiť udržateľný dlhodobý rast;

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 14

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(14) Týmto nariadením by sa mala podporovať zelená agenda pre západný Balkán⁷, a to posilňovaním ochrany životného prostredia, prispievaním k zmierňovaniu zmeny klímy a zvyšovaniu odolnosti voči zmene klímy a urýchlením prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo.

(14) Týmto nariadením by sa mala podporovať zelená agenda pre západný Balkán⁷, a to posilňovaním ochrany životného prostredia, prispievaním k zmierňovaniu zmeny klímy a zvyšovaniu odolnosti voči zmene klímy, urýchlením prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo **a dosiahnutím klimatickej neutrality najneskôr do roku 2050.**

⁷ SWD(2020) 223 final, 6.10.2020.

⁷ SWD(2020) 223 final, 6.10.2020.

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh nariadenia Odôvodnenie 16

Text predložený Komisiou

(16) Komisia by mala v spolupráci s členskými štátmi a prijímateľmi prispieť k zvýšeniu transparentnosti a zodpovednosti pri poskytovaní pomoci, a to aj zavedením vhodných systémov vnútornej kontroly a politik boja proti podvodom. Podpora poskytnutá v rámci nástroja by sa mala sprístupniť pod základnou podmienkou, že každý prijímateľ bude naďalej rešpektovať a presadzovať účinné demokratické mechanizmy a inštitúcie, vrátane pluralitného parlamentného systému a zásad právneho štátu, a zaručí dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám. Ďalšou podmienkou by malo byť, aby sa Srbsko a Kosovo konštruktívne zapojili do normalizácie svojich vzťahov s cieľom v plnej miere vykonávať všetky svoje príslušné záväzky vyplývajúce z dohody o ceste k normalizácii a z prílohy o jej vykonávaní, ako aj zo všetkých predchádzajúcich dohôd o dialógu a aby sa zapojili do rokovaní o komplexnej dohode o normalizácii vzťahov.

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh nariadenia Odôvodnenie 21

Text predložený Komisiou

(21) Obmedzenia oprávnenosti v postupoch udeľovania v rámci nástroja by mali byť povolené z dôvodu osobitnej povahy činnosti alebo vtedy, keď činnosť ovplyvňuje bezpečnosť alebo verejný poriadok.

Pozmeňujúci návrh

(16) Komisia by mala v spolupráci s členskými štátmi a prijímateľmi prispieť k zvýšeniu transparentnosti a zodpovednosti pri poskytovaní pomoci, a to aj zavedením vhodných systémov vnútornej kontroly a politik boja proti podvodom **s posilnenou úrovňou transparentnosti a priebežnými hodnoteniami zo strany Komisie**. Podpora poskytnutá v rámci nástroja by sa mala sprístupniť pod základnou podmienkou, že každý prijímateľ bude naďalej rešpektovať a presadzovať účinné demokratické mechanizmy a inštitúcie, vrátane pluralitného parlamentného systému a zásad právneho štátu, a zaručí dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k **národnostným, náboženským, kultúrnym a sexuálnym** menšinám. Ďalšou podmienkou by malo byť, aby sa Srbsko a Kosovo konštruktívne zapojili do normalizácie svojich vzťahov s cieľom v plnej miere vykonávať všetky svoje príslušné záväzky vyplývajúce z dohody o ceste k normalizácii a z prílohy o jej vykonávaní, ako aj zo všetkých predchádzajúcich dohôd o dialógu a aby sa zapojili do rokovaní o komplexnej dohode o normalizácii vzťahov.

Pozmeňujúci návrh

(21) Obmedzenia oprávnenosti v postupoch udeľovania v rámci nástroja by mali byť povolené z dôvodu osobitnej povahy činnosti alebo vtedy, keď činnosť ovplyvňuje bezpečnosť alebo verejný poriadok **v riadnom procese s**

primeranými prostriedkami nápravy, aby sa zabránilo svojvoľnému používaniu týchto ustanovení na základe politickej zaujatosti.

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 27

Text predložený Komisiou

(27) Programy reforiem by mali obsahovať aj vysvetlenie systému prijímateľov na účinnú prevenciu, odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, korupcie, podvodov a konfliktov záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja, ako aj vysvetlenie opatrení, ktorými sa **má brániť** dvojitému financovaniu z nástroja a iných programov Únie, ako aj od iných darcov.

Pozmeňujúci návrh

(27) Programy reforiem by mali obsahovať aj vysvetlenie systému prijímateľov na účinnú prevenciu, odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, korupcie, podvodov a konfliktov záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja, ako aj vysvetlenie opatrení, ktorými **by sa malo zabrániť** dvojitému financovaniu z nástroja a iných programov Únie, ako aj od iných darcov.

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 47

Text predložený Komisiou

(47) Komisia by mala zabezpečiť účinnú ochranu finančných záujmov Únie v rámci nástroja. Vzhľadom na dlhoročné skúsenosti s finančnou pomocou poskytovanou prijímateľom zo západného Balkánu aj v rámci nepriameho riadenia a pri zohľadnení ich postupného zosúladovania s normami a postupmi vnútornej kontroly Únie sa Komisia môže do veľkej miery spoliehať na fungovanie vnútroštátnych systémov vnútornej kontroly a predchádzania podvodom. Komisia a úrad OLAF by mali byť predovšetkým bezodkladne informovaní o všetkých podozreniach z nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktu záujmov,

Pozmeňujúci návrh

(47) Komisia by mala zabezpečiť účinnú ochranu finančných záujmov Únie v rámci nástroja. Vzhľadom na dlhoročné skúsenosti s finančnou pomocou poskytovanou prijímateľom zo západného Balkánu aj v rámci nepriameho riadenia a pri zohľadnení ich postupného zosúladovania s normami a postupmi vnútornej kontroly Únie sa Komisia môže do veľkej miery spoliehať na fungovanie vnútroštátnych systémov vnútornej kontroly a predchádzania podvodom. Komisia a úrad OLAF by mali byť predovšetkým bezodkladne informovaní o všetkých podozreniach z nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktu záujmov,

ktoré majú vplyv na využívanie finančných prostriedkov v rámci nástroja.

ktoré majú vplyv na využívanie finančných prostriedkov v rámci nástroja. **Komisia a úrad OLAF by mali poskytnúť posúdenie uvedených systémov predchádzania podvodom a v prípade nedostatkov ponúknuť prijímateľom odporúčania na zlepšenie alebo nápravu v súlade s acquis EÚ.**

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno -a

Text predložený Komisiou

a) urýchliť regionálnu hospodársku integráciu a postupnú integráciu s jednotným trhom Únie;

Pozmeňujúci návrh

a) **podporiť sociálnu, hospodársku a environmentálnu odolnosť** a urýchliť regionálnu hospodársku integráciu a postupnú integráciu s jednotným trhom Únie;

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) urýchliť sociálno-hospodársku konvergenciu hospodárstiev prijímateľov s Úniou;

Pozmeňujúci návrh

b) urýchliť sociálno-hospodársku konvergenciu hospodárstiev prijímateľov s Úniou **a podporiť ich územnú súdržnosť**;

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) urýchliť zosúladenie s hodnotami, právnymi predpismi, pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie s ohľadom na členstvo v Únii.

Pozmeňujúci návrh

c) urýchliť zosúladenie s hodnotami, právnymi predpismi, pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie **a podporiť pritom hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a cezhraničnú spoluprácu**

s ohľadom na členstvo v Únii.

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) posilniť regionálnu hospodársku integráciu najmä prostredníctvom pokroku pri vytváraní spoločného regionálneho trhu,

Pozmeňujúci návrh

b) posilniť regionálnu hospodársku integráciu **a územnú súdržnosť uľahčením ich vzájomného prepojenia**, najmä prostredníctvom pokroku pri vytváraní spoločného regionálneho trhu,

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno c a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ca) podporovať cezhraničnú spoluprácu medzi prijímateľmi vrátane regiónov nachádzajúcich sa na vonkajších hraniciach EÚ, riešiť spoločné výzvy, podporovať partnerstvá a posilňovať hospodársky rozvoj, sociálnu súdržnosť a environmentálnu udržateľnosť;

Pozmeňujúci návrh 32

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno d

Text predložený Komisiou

d) podporovať regionálnu hospodársku integráciu a lepšiu integráciu s jednotným trhom EÚ prostredníctvom lepšej prepojenosti v regióne v súlade s transeurópskymi sieťami,

Pozmeňujúci návrh

d) podporovať regionálnu hospodársku integráciu a lepšiu integráciu s jednotným trhom EÚ prostredníctvom lepšej prepojenosti v regióne v súlade s transeurópskymi sieťami **a podpory rozvoja infraštruktúry a zapojenia členských štátov a regiónov,**

Pozmeňujúci návrh 33

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno e

Text predložený Komisiou

e) urýchliť zelenú transformáciu v súlade so zelenou agendou pre západný Balkán z roku 2020, ktorá sa vzťahuje na všetky hospodárske odvetvia, najmä energetiku, vrátane prechodu na dekarbonizované klimaticky neutrálne a obehové hospodárstvo odolné voči zmene klímy;

Pozmeňujúci návrh

e) urýchliť zelenú transformáciu v súlade **s Parížskou dohodou a** so zelenou agendou pre západný Balkán z roku 2020, ktorá sa vzťahuje na všetky hospodárske odvetvia, najmä energetiku, vrátane **spravodlivého a inkluzívneho** prechodu na dekarbonizované klimaticky neutrálne a obehové hospodárstvo odolné voči zmene klímy,

Pozmeňujúci návrh 34

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno e a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

e a) podporovať cezhraničnú spoluprácu medzi prijímateľmi vrátane regiónov nachádzajúcich sa na vonkajších hraniciach EÚ s cieľom dosiahnuť energetickú efektívnosť a zelenú transformáciu;

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno g

Text predložený Komisiou

g) podporovať inovácie, najmä pre **MSP** a v záujme podpory zelenej a digitálnej transformácie,

Pozmeňujúci návrh

g) podporovať inovácie, najmä pre **mikropodniky a malé a stredné podniky** a v záujme podpory **spravodlivej a inkluzívnej** zelenej a digitálnej transformácie,

Pozmeňujúci návrh 36

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno g a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

g a) riešiť demografické výzvy;

Pozmeňujúci návrh 37

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno h

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

h) posilniť kvalitné vzdelávanie, odbornú prípravu, rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností a politiky zamestnanosti,

h) posilňovať hospodársky a sociálny rozvoj v súlade s príslušnými prioritami v oblasti prístúpenia k EÚ, s osobitným dôrazom na ženy a mládež, a to aj prostredníctvom kvalitného vzdelávania, výskumu, odbornej prípravy, rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností, politik zamestnanosti na základe európskeho programu v oblasti zručností, minimálnych noriem pre pracovné právo, rovnosti príjmov, zdravia a bezpečnosti pri práci a nediskriminácie, ako aj prostredníctvom podpory sociálnej ochrany a sociálneho dialógu s cieľom ďalej ich zosúladiť s normami a právnymi predpismi EÚ;

Pozmeňujúci návrh 38

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno h a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

h a) podporovať komplexný strategický prístup, v ktorom sa kombinujú reformy a investície s cieľom znížiť únik mozgov a podporiť platformu na využívanie talentov;

Pozmeňujúci návrh 39

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno h a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

h a) zabezpečiť väčšiu ochranu pracovných práv a zníženie rozdielov v príjmoch medzi regiónmi;

Pozmeňujúci návrh 40

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – bod i

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

i) ďalej posilniť základné prvky procesu rozširovania vrátane právneho štátu, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd podporou nezávislého súdnictva, posilnením bezpečnosti, boja proti podvodom, korupcii, organizovanej trestnej činnosti a praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, daňovým únikom a daňovým podvodom; zabezpečiť súlad s medzinárodným právom; posilniť slobodu médií a akademickej slobody, ako aj priaznivé prostredie pre občiansku spoločnosť; podporiť sociálny dialóg; podporiť rodovú rovnosť, nediskrimináciu a toleranciu, zabezpečiť a posilniť dodržiavanie práv osôb patriacich k menšinám;

i) ďalej posilniť základné prvky procesu rozširovania vrátane právneho štátu, demokracie ***a fungovania demokratických inštitúcií***, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd podporou nezávislého súdnictva, posilnením bezpečnosti, boja proti podvodom, korupcii, organizovanej trestnej činnosti a praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, daňovým únikom a daňovým podvodom; zabezpečiť súlad s medzinárodným právom; ***chrániť a*** posilniť slobodu médií a akademickej slobody, ako aj priaznivé prostredie pre občiansku spoločnosť; podporiť sociálny dialóg ***a ochranu pracovných práv; znížiť príjmové nerovnosti; zabrániť sociálnemu dampingu***; podporiť rodovú rovnosť, nediskrimináciu a toleranciu, zabezpečiť a posilniť dodržiavanie práv osôb patriacich k menšinám; ***budovať odolnosť v boji proti manipulácii s informáciami a zasahovaniu zo zahraničia (FIMI) vrátane dezinformácií, ako aj ďalších hybridných hrozieb, ktorých cieľom je oslabiť stabilitu a demokratické procesy v regióne a jeho európsku perspektívu;***

Pozmeňujúci návrh 41

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – bod i a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

i a) v dlhodobom horizonte podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť medzi prijímateľmi, a to aj na intraregionálnej úrovni;

Pozmeňujúci návrh 42

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – bod i b (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

i b) podporovať vnútroštátne reformy, ktoré umožňujú transformáciu miest a uľahčujú realizáciu verejných investícií, pričom sa zároveň posilní koordinácia s mestskými vnútroštátnymi politikami vrátane podpory administratívnych kapacít;

Pozmeňujúci návrh 43

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno j

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

j) posilniť účinnosť verejnej správy a podporiť transparentnosť, štrukturálne reformy a dobrú správu vecí verejných na všetkých úrovniach vrátane oblastí riadenia verejných financií, verejného obstarávania a kontroly štátnej pomoci; podporiť iniciatívy a orgány zapojené do podpory a presadzovania medzinárodnej spravodlivosti u prijímateľov zo západného Balkánu.

j) posilniť **kapacitu a** účinnosť verejnej správy a podporiť transparentnosť, štrukturálne reformy a dobrú správu vecí verejných na všetkých úrovniach vrátane oblastí riadenia verejných financií, verejného obstarávania a kontroly štátnej pomoci; **podporiť decentralizáciu a miestny rozvoj**; podporiť iniciatívy a orgány zapojené do podpory a presadzovania medzinárodnej spravodlivosti u prijímateľov zo západného Balkánu;

Pozmeňujúci návrh 44

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2 – písmeno j a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

j a) podporovať spoluprácu v oblasti bezpečnosti a boja proti organizovanej trestnej činnosti a kontroly tokov neregulárnej migrácie prostredníctvom výmeny informácií, zavedenia vhodnej infraštruktúry, rozvoja účinných postupov na identifikáciu a riadenie, odbornej prípravy pohraničného personálu a spolupráce medzi členskými štátmi a regiónmi.

Pozmeňujúci návrh 45

Návrh nariadenia

Článok 4 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1. Spolupráca v rámci nástroja sa zakladá na zásadách účinnosti rozvoja, ktoré zároveň podporuje pri všetkých spôsoboch plnenia, pričom ide konkrétne o zodpovednosť prijímateľov za rozvojové priority, zameranie sa na výsledky, inkluzívne partnerstvá, transparentnosť a vzájomnú zodpovednosť. Spolupráca je založená na účinnom a efektívnom pridelovaní a využívaní zdrojov.

1. Spolupráca v rámci nástroja sa zakladá na zásadách účinnosti rozvoja, ktoré zároveň podporuje pri všetkých spôsoboch plnenia, pričom ide konkrétne o zodpovednosť prijímateľov za rozvojové priority, zameranie sa na výsledky, inkluzívne partnerstvá ***s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti a dobrovoľníckymi organizáciami***, transparentnosť a vzájomnú zodpovednosť. Spolupráca je založená na účinnom a efektívnom pridelovaní a využívaní zdrojov.

Pozmeňujúci návrh 46

Návrh nariadenia

Článok 4 – odsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2. Podpora z nástroja dopĺňa podporu poskytovanú v rámci iných programov

2. Podpora z nástroja dopĺňa podporu poskytovanú v rámci iných programov

a nástrojov Únie. Činnosti oprávnené na financovanie podľa tohto nariadenia môžu získať podporu z iných programov a nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady.

a nástrojov Únie. Činnosti oprávnené na financovanie podľa tohto nariadenia môžu získať podporu z iných programov a nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady. **Zdôrazňuje potrebu súčinnosti s inými nástrojmi financovania EÚ, ktoré majú rovnaké geografické a tematické pokrytie, aby sa zabránilo dvojitému financovaniu.**

Pozmeňujúci návrh 47

Návrh nariadenia Článok 4 – odsek 4

Text predložený Komisiou

4. Pri činnostiach v rámci nástroja sa zohľadňuje zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu, biodiverzita a ochrana životného prostredia, ľudské práva, demokracia, rodová rovnosť a prípadne znižovanie rizika katastrof a podporuje sa pokrok smerom k cieľom udržateľného rozvoja, pričom sa podporujú integrované akcie, ktoré môžu vytvárať súvisiace prínosy a koherentným spôsobom plniť viaceré ciele. Je potrebné vyhýbať sa uviaznutým aktívam a riadiť sa zásadami „nespôsobovať škodu“ a „na nikoho nezabudnúť“, ako aj prístupom k integrácii udržateľnosti, ktorý je základom Európskej zelenej dohody.

Pozmeňujúci návrh 48

Návrh nariadenia Článok 4 – odsek 4

Text predložený Komisiou

4. Pri činnostiach v rámci nástroja sa zohľadňuje zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu, biodiverzita a ochrana

Pozmeňujúci návrh

4. Pri činnostiach v rámci nástroja sa zohľadňuje zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu, biodiverzita a ochrana životného prostredia, ľudské práva, demokracia, rodová rovnosť a prípadne znižovanie rizika katastrof a podporuje sa pokrok smerom k cieľom udržateľného rozvoja, pričom sa podporujú integrované akcie, ktoré môžu vytvárať súvisiace prínosy a koherentným spôsobom plniť viaceré ciele. Je potrebné vyhýbať sa uviaznutým aktívam a riadiť sa zásadami „nespôsobovať škodu“ a „na nikoho nezabudnúť“, **európskym kódexom správania pre partnerstvo a zásadou viacúrovňového riadenia**, ako aj prístupom k integrácii udržateľnosti, ktorý je základom Európskej zelenej dohody.

životného prostredia, ľudské práva, demokracia, rodová rovnosť a prípadne znižovanie rizika katastrof a podporuje sa pokrok smerom k cieľom udržateľného rozvoja, pričom sa podporujú integrované akcie, ktoré môžu vytvárať súvisiace prínosy a koherentným spôsobom plniť viaceré ciele. Je potrebné vyhýbať sa uviaznutým aktívam a riadiť sa zásadami „nespôsobovať škodu“ a „na nikoho nezabudnúť“, ako aj prístupom k integrácii udržateľnosti, ktorý je základom Európskej zelenej dohody.

zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu, biodiverzita a ochrana životného prostredia, ľudské *a pracovné* práva, demokracia, *transparentnosť a zapojenie občianskej spoločnosti*, rodová rovnosť a prípadne znižovanie rizika katastrof a podporuje sa pokrok smerom k cieľom udržateľného rozvoja, pričom sa podporujú integrované akcie, ktoré môžu vytvárať súvisiace prínosy a koherentným spôsobom plniť viaceré ciele. Je potrebné vyhýbať sa uviaznutým aktívam a riadiť sa zásadami „nespôsobovať škodu“ a „na nikoho nezabudnúť“, ako aj prístupom k integrácii udržateľnosti, ktorý je základom Európskej zelenej dohody.

Pozmeňujúci návrh 49

Návrh nariadenia

Článok 4 – odsek 7 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

7 a. Opatrenia v rámci programov reforiem sú založené na zásade „nenarušiť súdržnosť“ a na zásadách subsidiarity a viacúrovňového riadenia, pričom vychádzajú zo zapojenia regiónov a miest. Územné a miestne orientované prístupy k činnostiam v rámci tohto nástroja umožňujú jeho využitie v príslušných hospodárskych oblastiach a osobitne podporujú prepojenia medzi vidieckymi a mestskými oblasťami.

Pozmeňujúci návrh 50

Návrh nariadenia

Článok 4 – odsek 7 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

7 a. V záujme zabezpečenia efektívnosti finančného nástroja môžu členské štáty začať pravidelné a spoločné konzultácie s prijímateľmi s cieľom ponúknuť pomoc

pri tvorbe programov.

Pozmeňujúci návrh 51

Návrh nariadenia

Článok 4 – odsek 7 b (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

7 b. Kvalitatívne opatrenia programov reforiem vychádzajú z rámca štvoritej inovačnej špirály, aby sa zaručil lepší vplyv reforiem a investícií v spoločnostiach prijímateľov.

Pozmeňujúci návrh 52

Návrh nariadenia

Článok 5 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2 a. Prijímatelia by mali preukázať záväzok dodržiavať základné európske hodnoty a zásady, právny štát a demokraciu, a to aj prostredníctvom svojho plného zosúladenia so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ a reštriktívnymi opatreniami voči tretím krajinám;

Pozmeňujúci návrh 53

Návrh nariadenia

Článok 6 – odsek 6

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

6. Zdroje uvedené v odseku 2 písm. b) sa môžu použiť na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní nástroja, ako sú prípravné akcie, monitorovanie, kontrola, audit a hodnotiace činnosti, ktoré sú potrebné na riadenie nástroja a dosiahnutie jeho cieľov, najmä na štúdie, stretnutia expertov,

6. Zdroje uvedené v odseku 2 písm. b) sa môžu použiť na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní nástroja, ako sú prípravné akcie, monitorovanie, kontrola, audit a hodnotiace činnosti, ktoré sú potrebné na riadenie nástroja a dosiahnutie jeho cieľov, najmä na štúdie, stretnutia expertov,

odbornú prípravu, konzultácie s orgánmi na strane prijímateľov, konferencie, konzultácie so zainteresovanými stranami, informačné a komunikačné činnosti vrátane inkluzívnych osvetových akcií a podnikovej komunikácie o politických prioritách Únie, pokiaľ súvisia s cieľmi tohto nariadenia, na výdavky spojené so sieťami IT zameranými na spracovanie a výmenu informácií, na podnikové nástroje informačných technológií, ako aj na všetky ostatné výdavky v ústrediach a delegáciách Únie na administratívnu a koordinačnú podporu potrebnú pre nástroj. Výdavky môžu napokon pokrývať aj náklady na iné podporné činnosti, ako je kontrola kvality a monitorovanie projektov alebo programov na mieste, a náklady na partnerské poradenstvo a expertov na účely vyhodnotenia a realizácie reforiem a investícií.

odbornú prípravu, konzultácie s orgánmi na strane prijímateľov, konferencie, konzultácie s **miestnymi a regionálnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou a** zainteresovanými stranami, informačné a komunikačné činnosti vrátane inkluzívnych osvetových akcií a podnikovej komunikácie o politických prioritách Únie, pokiaľ súvisia s cieľmi tohto nariadenia, na výdavky spojené so sieťami IT zameranými na spracovanie a výmenu informácií, na podnikové nástroje informačných technológií, ako aj na všetky ostatné výdavky v ústrediach a delegáciách Únie na administratívnu a koordinačnú podporu potrebnú pre nástroj. Výdavky môžu napokon pokrývať aj náklady na iné podporné činnosti, ako je kontrola kvality a monitorovanie projektov alebo programov na mieste, a náklady na partnerské poradenstvo a expertov na účely vyhodnotenia a realizácie reforiem a investícií.

Pozmeňujúci návrh 54

Návrh nariadenia Článok 8 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Všetky dodávky a materiály financované a obstarané v rámci tohto nástroja musia pochádzať z ktorejkoľvek krajiny uvedenej v odseku 1 písm. a) a písm. b), a to s výnimkou prípadov, keď dodávky a materiály nemožno získať za primeraných podmienok v žiadnej z uvedených krajín. Okrem toho sa uplatňujú pravidlá týkajúce sa obmedzení uvedené v odseku 6.

Pozmeňujúci návrh

3. Všetky dodávky a materiály financované a obstarané v rámci tohto nástroja musia pochádzať z ktorejkoľvek krajiny uvedenej v odseku 1 písm. a) a písm. b), a to s výnimkou prípadov, keď dodávky a materiály nemožno získať za primeraných podmienok v žiadnej z uvedených krajín. ***V takom prípade by obstarávanie malo byť v súlade s predpismi EÚ o náležitej starostlivosti v dodávateľských reťazcoch.*** Okrem toho sa uplatňujú pravidlá týkajúce sa obmedzení uvedené v odseku 6.

Pozmeňujúci návrh 55

Návrh nariadenia
Článok 8 – odsek 7

Text predložený Komisiou

7. Žiadatelia a uchádzači z neoprávnených krajín, ktorí predkladajú ponuky, môžu byť akceptovaní ako oprávnení v **prípade naliehavosti** alebo vtedy, keď služby na trhoch príslušných krajín alebo území nie sú k dispozícii, alebo v iných náležite odôvodnených prípadoch, v ktorých by uplatňovanie pravidiel oprávnenosti znemožnilo alebo nesmierne sťažilo realizáciu akcie.

Pozmeňujúci návrh

7. Žiadatelia a uchádzači z neoprávnených krajín, ktorí predkladajú ponuky, môžu byť akceptovaní ako oprávnení **iba v odôvodnených naliehavých prípadoch** alebo vtedy, keď služby na trhoch príslušných krajín alebo území nie sú k dispozícii, alebo v iných náležite odôvodnených prípadoch, v ktorých by uplatňovanie pravidiel oprávnenosti znemožnilo alebo nesmierne sťažilo realizáciu akcie, **pričom treba postupovať úplne transparentne a na základe legitímneho odôvodnenia.**

Pozmeňujúci návrh 56

Návrh nariadenia
Článok 9 – odsek 5 – písmeno c a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

c a) záväzku prijímateľa dodržiavať základnú zásadu EÚ, ktorou je subsidiarita, pri rozdeľovaní finančných prostriedkov v rámci jeho jurisdikcie, aby sa zabránilo regionálnemu alebo politickému zvyhodňovaniu.

Pozmeňujúci návrh 57

Návrh nariadenia
Článok 11 – odsek 5 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

5 a Príprava programov reforiem a vykonávanie opatrení prebieha v úzkej spolupráci s organizáciami občianskej spoločnosti, priemyslom, univerzitami, sociálnymi partnermi a miestnymi a regionálnymi orgánmi a podporuje ich inštitucionálne kapacity s cieľom zaručiť

zodpovednosť za reformy a vplyv investícií.

Pozmeňujúci návrh 58

Návrh nariadenia

Článok 12 – odsek 1 – pododsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Ak sa nedosiahol žiadny pokrok alebo ak už nie sú splnené podmienky podľa článku 5, platby by sa mali znížiť alebo prehodnotiť.

Pozmeňujúci návrh 59

Návrh nariadenia

Článok 12 – odsek 3

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

3. Makrofinančná stabilita, riadne riadenie verejných financií, transparentnosť a dohľad nad rozpočtom sú všeobecnými podmienkami pre platby, ktoré musia byť splnené, *aby sa uvoľnili akékoľvek finančné prostriedky.*

3. Makrofinančná stabilita, riadne riadenie verejných financií, transparentnosť, *vzájomná dôvera medzi rôznymi úrovňami riadenia* a dohľad nad rozpočtom sú všeobecnými podmienkami pre platby, ktoré musia byť splnené *pri každom uvoľnení finančných prostriedkov, ako aj schopnosť vnútroštátnych orgánov alebo orgánov na nižšej ako celoštátnej úrovni riadiť programy financovania bez ohľadu na ich mieru rozvoja.*

Pozmeňujúci návrh 60

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) opatrenia predstavujúce koherentnú, komplexnú a primerane vyváženú reakciu na ciele stanovené v článku 3 vrátane štrukturálnych reforiem,

a) opatrenia predstavujúce koherentnú, komplexnú a primerane vyváženú reakciu na ciele stanovené v článku 3 vrátane štrukturálnych reforiem,

investícií a opatrení na zabezpečenie súladu s podmienkami, **ak je to vhodné**;

investícií a opatrení na zabezpečenie súladu s podmienkami;

Pozmeňujúci návrh 61

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) vysvetlenie očakávaného rozsahu, v akom majú opatrenia prispieť k cieľom v **oblasti klímy a životného prostredia**;

Pozmeňujúci návrh

c) vysvetlenie očakávaného rozsahu, v akom majú opatrenia prispieť k **všeobecným a špecifickým** cieľom, **najmä vysvetlenie rozsahu, v akom opatrenia zodpovedajú hospodárskemu, sociálnemu a územnému rozvoju a súdržnosti prijímateľov, k cieľom v oblasti klímy a životného prostredia, decentralizácii a približovaniu k normám Únie**;

Pozmeňujúci návrh 62

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 1 – písmeno e

Text predložený Komisiou

e) podrobnosti účinného monitorovania, podávania správ a hodnotenia programu reforiem prijímateľom vrátane príslušných ukazovateľov stanovených v odseku 2;

Pozmeňujúci návrh

e) podrobnosti **aktívneho partnerstva príslušných úrovní riadenia, priemyslu, univerzít a občianskej spoločnosti**, účinného monitorovania, podávania správ a hodnotenia programu reforiem prijímateľom vrátane príslušných ukazovateľov stanovených v odseku 2;

Pozmeňujúci návrh 63

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 1 – písmeno f a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

f a) vysvetlenie systému prijímateľov v oblasti konzultácií a účasti regionálnych a miestnych orgánov a miestnej spoločnosti,

pokiaľ ide o potreby reforiem, ich praktické vykonanie a účinnosť, vrátane vysvetlenia metodiky a postupov používaných pri výbere a realizácii projektov, a objasnenie mechanizmov na zapojenie orgánov na nižšej ako celoštátnej úrovni, najmä obcí, do rozhodovania o využívaní podpory v procese reforiem na miestnej úrovni; metodika používaná na sledovanie súvisiacich výdavkov; a vysvetlenie, ako sa plánom zabezpečí, aby projekty, ktoré budú takéto orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni vyberať a vykonávať, predstavovali primerane významnú časť podpory;

Pozmeňujúci návrh 64

Návrh nariadenia

Článok 13 – odsek 1 – písmeno f a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

f a) ustanovenia uľahčujúce transparentnosť a zodpovednosť prostredníctvom jednoduchého prístupu verejnosti k informáciám týkajúcim sa rozdeľovania finančných prostriedkov nástroja.

Pozmeňujúci návrh 65

Návrh nariadenia

Článok 14 – odsek 3 – písmeno b

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b) či možno očakávať, že program reforiem urýchli pokrok smerom k preklenutiu sociálno-ekonomickej priepasti medzi prijímateľmi a Úniou, čím sa posilní ich hospodársky, sociálny a **environmentálny** rozvoj a podporí konvergencia smerom k normám Únie;

b) či možno očakávať, že program reforiem urýchli pokrok smerom k preklenutiu sociálno-ekonomickej priepasti medzi prijímateľmi a Úniou, čím sa posilní ich hospodársky, sociálny, **environmentálny** a **územný** rozvoj a **súdržnosť**, podporí **sa** konvergencia smerom k normám Únie **vrátane rešpektovania pracovných práv, ako je**

pracovné právo, rovnosť, zdravie a bezpečnosť pri práci a nediskriminácia, ako aj podpora sociálnej ochrany a sociálneho dialógu; či sú metodika a procesy, ktoré sa používajú pri výbere a realizácii projektov, a mechanizmy, ktoré sa uplatňujú na zapojenie orgánov na nižšej ako celoštátnej úrovni – najmä orgánov a obcí – do rozhodovania o využívaní podpory na miestnej úrovni, vhodné; či si na sledovanie súvisiacich výdavkov na projekty, ktoré vyberajú a vykonávajú takéto orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, používa vhodná metodika a či takéto projekty predstavujú primerane významnú časť podpory;

Pozmeňujúci návrh 66

Návrh nariadenia

Článok 14 – odsek 3 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) či možno očakávať, že program reformou urýchli pokrok smerom k preklenutiu sociálno-ekonomickej priepasti medzi prijímateľmi a Úniou, čím sa posilní ich hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj a podporí konvergencia smerom k normám Únie;

Pozmeňujúci návrh

b) či možno očakávať, že program reformou urýchli pokrok smerom k preklenutiu sociálno-ekonomickej priepasti medzi prijímateľmi a Úniou, čím sa posilní ich hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj a podporí konvergencia smerom k normám Únie **vrátane rešpektovania pracovných práv, ako je pracovné právo, rovnosť, zdravie a bezpečnosť pri práci a nediskriminácia, ako aj podpora sociálnej ochrany a sociálneho dialógu;**

Pozmeňujúci návrh 67

Návrh nariadenia

Článok 14 – odsek 3 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) či možno očakávať, že program reformou urýchli prechod prijímateľov na udržateľné, klimaticky neutrálné

Pozmeňujúci návrh

c) či možno očakávať, že program reformou urýchli prechod prijímateľov na udržateľné, klimaticky neutrálné

a inkluzívne hospodárstva odolné voči zmene klímy, a **to zlepšením regionálnej prepojenosti, dosiahnutím pokroku** v dvojakej transformácii zelených a digitálnych technológií vrátane biodiverzity a **posilnením inovácií, vzdelávania** a zručností a **širšieho trhu** práce;

a inkluzívne hospodárstva odolné voči zmene klímy, a **prítom salepší regionálna prepojenosť, dosiahne sa pokrok** v **spravodlivej** dvojakej transformácii zelených a digitálnych technológií vrátane biodiverzity a **posilnia sa inovácie, vzdelávanie** a zručností a **širší trh** práce;

Pozmeňujúci návrh 68

Návrh nariadenia

Článok 14 – odsek 4

Text predložený Komisiou

4. Pri posudzovaní programov reforiem, ktoré prijímatelia predložia, môžu Komisii pomáhať experti.

Pozmeňujúci návrh

4. Pri posudzovaní programov reforiem, ktoré prijímatelia predložia, môžu Komisii pomáhať experti, **ktorí môžu na individuálnom základe posudzovať uplatňovanie určitých podmienok, čo miestnym, regionálnym a vnútroštátnym orgánom umožní predložiť argumenty a plány prispôbené osobitným podmienkam ich krajiny.**

Pozmeňujúci návrh 69

Návrh nariadenia

Článok 15 – odsek 3 – písmeno e a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

e a) posúdenie splnenia základných podmienok stanovených v článku 5, ktoré vykoná Komisia;

Pozmeňujúci návrh 70

Návrh nariadenia

Článok 21 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Komisia bez zbytočného odkladu posúdi, či prijímateľ dosiahol uspokojivé

Pozmeňujúci návrh

2. Komisia bez zbytočného odkladu posúdi, či prijímateľ dosiahol uspokojivé

splnenie platobných podmienok stanovených vo vykonávacom rozhodnutí Komisie uvedenom v článku 15 ods. 1. Uspokojivé splnenie týchto platobných podmienok predpokladá, že prijímateľ nezrušil opatrenia týkajúce sa rovnakých reforiem, v prípade ktorých dosiahol uspokojivé splnenie v predchádzajúcich rozhodnutiach. Komisii môžu pomáhať experti.

splnenie platobných podmienok stanovených vo vykonávacom rozhodnutí Komisie uvedenom v článku 15 ods. 1 **a či neporušil zásady uvedené v článku 5 ods. 2a (nový)**. Uspokojivé splnenie týchto platobných podmienok predpokladá, že prijímateľ nezrušil opatrenia týkajúce sa rovnakých reforiem, v prípade ktorých dosiahol uspokojivé splnenie v predchádzajúcich rozhodnutiach. Komisii môžu pomáhať experti.

Pozmeňujúci návrh 71

Návrh nariadenia

Článok 23 – odsek 1 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Pokiaľ ide o časť financovania v rámci nástroja vyplácaného ako finančná pomoc nasmerovaná priamo do vnútroštátnych rozpočtov prijímateľov, Komisia sa opiera o existujúce a zlepšené systémy vnútornej kontroly prijímateľov vrátane vnútroštátnych orgánov auditu a prípadne koordinačných služieb pre boj proti podvodom každého prijímateľa zriadených v rámci Nástroja predvstupovej pomoci.

Pozmeňujúci návrh

Pokiaľ ide o časť financovania v rámci nástroja vyplácaného ako finančná pomoc nasmerovaná priamo do vnútroštátnych rozpočtov prijímateľov, Komisia sa opiera o existujúce a zlepšené systémy vnútornej kontroly prijímateľov vrátane vnútroštátnych orgánov auditu a prípadne koordinačných služieb pre boj proti podvodom každého prijímateľa zriadených v rámci Nástroja predvstupovej pomoci, **ako aj o miestny civilný dohľad uľahčený opatreniami v oblasti transparentnosti v súlade s normami EÚ.**

**PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY,
KTORÉ SPRAVODAJCOVI VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO
POSKYTLI INFORMÁCIE**

Spravodajca vyhlasuje, že počas prípravy stanoviska až do jeho prijatia vo výbore mu poskytli informácie tieto subjekty alebo osoby:

Subjekt a/alebo osoba
Permanent Representation of Greece to the E.U.

Vypracovanie uvedeného zoznamu je vo výlučnej zodpovednosti spravodajcu.

POSTUP VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO

Názov	Zriadenie Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán
Referenčné čísla	COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD)
Gestorské výbory dátum oznámenia na schôdzi	AFET BUDG 18.1.2024 18.1.2024
Výbor požiadaný o stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	REGI 18.1.2024
Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko dátum vymenovania	Stelios Kypouropoulos 10.1.2024
Článok 58 – Postup spoločných výborov dátum oznámenia na schôdzi	18.1.2024
Dátum prijatia	14.2.2024
Výsledok záverečného hlasovania	+: 31 –: 0 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Matteo Adinolfi, François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoş, Andrea Cozzolino, Corina Creţu, Rosa D’Amato, Elisabetta De Blasis, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Ondřej Knotek, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Giuseppe Milazzo, Eric Minardi, Alin Miţuţa, Dan-Ştefan Motreanu, Andżelika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Witold Pahl, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Maxette Pirbakas, Wolfram Pirchner, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Waldemar Tomaszewski, Monika Vana
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nicolas Bay, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Carlos Coelho, Rosanna Conte, Katalin Cseh, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Maria Angela Danzi, Anna Deparnay-Grunenberg, Herbert Dorfmann, Laurence Farreng, Isabel García Muñoz, Alexandra Geese, Mónica Silvana González, Sandro Gozi, Hannes Heide, Krzysztof Jurgiel, Niyazi Kizilyürek, Izabela-Helena Kloc, Maximilian Krah, Stelios Kypouropoulos, Camilla Laureti, Elena Lizzi, Ana Miranda, Denis Nesci, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Mauri Pekkarinen, Sabrina Pignedoli, Rovana Plumb, Stanislav Polčák, Peter Pollák, Bergur Løkke Rasmussen, Bronis Ropé, Tomislav Sokol, Maria Spyrali, Vera Tax, Jana Toom

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

31	+
ECR	Elżbieta Kruk, Denis Nesci
NI	Maxette Pirbakas
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Daniel Buda, Jarosław Duda, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Stelios Kypourouopoulos, Andrey Novakov, Wolfram Pirchner
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Karen Melchior, Alin Mituța, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Corina Crețu, Mónica Silvana González, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Rosa D'Amato, Caroline Roose, Bronis Ropé

0	-

4	0
ID	André Rougé
NI	Andrea Cozzolino
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania